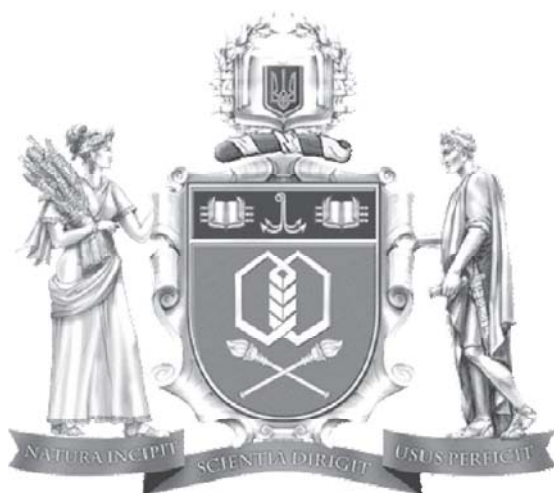

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

48

НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

Матеріали конференції

*Розвиток методологічних основ
вищої освіти в ОНАХТ*

ОДЕСА 2017

Матеріали друкуються відповідно до рішення 48-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Розвиток методологічних основ вищої освіти в ОНАХТ”, яка проходила 12–13 квітня 2017 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мардар М.Р., д-р техн. наук, професор,
Кананихіна О.М., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Радіонова О.В., канд. техн. наук, доцент,
Купріна Н.М., канд. екон. наук, доцент,
Хобін В.А., д-р техн. наук, професор,
Васильєв С.В., методист

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Свистун Т.В., Басюркіна Н.Й.

Завданням сучасної економічної освіти є формування особистості, яка свої дії буде коригувати у відповідності з існуючими ринковими законами, тобто буде не лише виробником або споживачем певного продукту, а особою здатною активно впливати на економічні процеси на мікрорівні, а також адекватно оцінювати дії держави на макрорівні. У зв'язку з цим постає проблема підвищення ефективності навчального процесу при викладанні дисциплін студентам економічних спеціальностей.

Одним із сучасних напрямів підвищення ефективності навчального процесу є інтерактивне навчання. Сутність інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умов постійної, активної взаємодії всіх студентів. Це співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове, навчання в співпраці), де студент і викладач є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання. Викладач виступає в ролі організатора процесу навчання, лідера групи.

Організація інтерактивного навчання передбачає моделювання професійних ситуацій, використання рольових ігор, спільне розв'язання проблем. Воно ефективно сприяє формуванню цінностей, навичок і вмінь, створенню атмосфери співпраці. При цьому суттєво змінюється роль і місце педагога в освітньому процесі: від транслятора знань і способів діяльності він стає проектувальником індивідуальної траєкторії інтелектуального і особистісного розвитку тих, кого навчає.

У Західній Європі та США наприкінці ХХ ст. інтерактивні технології набули поширення при викладанні різноманітних предметів. Дослідження, проведені Національним тренінговим центром (США, штат Меріленд), показують, що інтерактивне навчання дозволяє різко збільшити відсоток засвоєння матеріалу, оскільки впливає не лише на свідомість, а й на почуття, волю (дії, практику). Результати цих досліджень відображені в схемі, що отримала назву «Піраміда навчання». З піраміди випливає, що найменших результатів можна досягти за умов пасивного навчання (лекція — 5%, читання — 10%), а найбільших — інтерактивного (дискусійні групи — 50%, практика через дію — 75%, навчання інших чи негайне застосування — 90%).

Щодо цього ще Конфуцій говорив: Те що я чую, я забуваю. Те що я бачу, я пам'ятаю. Те що я роблю, я розумію. Ці три прості твердження обґрунтовують необхідність використання активних методів навчання. Дещо змінивши слова великого китайського педагога, можна сформулювати кредо інтерактивного навчання: Те, що я чую, я забуваю. Те, що я бачу й чую, я трохи пам'ятаю. Те, що я чую, бачу й обговорюю, я починаю розуміти. Коли я чую, бачу, обговорюю й роблю, я набуваю знань і навичок. Коли я передаю знання іншим, я стаю майстром.

Набагато важливіше навчити, ніж просто розповісти. Хоча останній метод простіший, доступніший і, безумовно, швидший. Можна дуже швидко повідомити студентам те, що вони повинні знати, і вони забудуть це ще швидше. Процес навчання не автоматичне вкладання навчального матеріалу в голову того, хто навчається. Він потребує напруженої розумової роботи людини і її власної активної участі в цьому процесі. Пояснення й демонстрація, самі по собі, ніколи не дадуть справжніх, стійких знань. Цього можна досягти тільки за допомогою активного (інтерактивного) навчання

Принципами інтерактивного навчання є: активна участь кожного учасника занять, взаємне інформаційне збагачення, особистісно орієнтоване навчання, відкритий зворотній зв'язок, експериментування, довіра в спілкуванні.

Технологій інтерактивного навчання існує величезна кількість. Найбільш популярними з них є: робота в парах, ротаційні (змінні) трійки, карусель, робота в малих групах, акваріум, незакінчена пропозиція, мозковий штурм, броунівський рух, дерево рішень, суд від свого імені, цивільні слухання, рольова (ділова) гра, метод «Прес», метод «Займи позицію», дискусія, дебати.

Часто використовують роботу в парах, коли студенти вчаться ставити один одному питання і відповідати на них.

При використанні метода «Карусель» утворюється два кільця: внутрішнє і зовнішнє. Внутрішнє кільце-це сидять нерухомо студенти, а внутрішнє - студенти через кожні 30 секунд змінюються. Таким чином, вони встигають проговорити за кілька хвилин декілька тем і постаратися переконати у своїй правоті співрозмовника.

Технологія «Акваріум» полягає в тому, що кілька осіб розігрують ситуацію в колі, а інші спостерігають і аналізують.

Броунівський рух припускає рух по всій аудиторії з метою збору інформації за запропонованою темою.

Дерево рішень - група ділиться на 3 або 4 підгрупи з однаковою кількістю осіб. Кожна група обговорює питання і робить записи на своєму «дереві» (аркуш ватману), потім групи міняються місцями і дописують на деревах сусідів свої ідеї.

Часто використовують і таку форму інтеракції, як, «Займи позицію». Зачитується яке-небудь твердження і студенти повинні підійти до плаката зі словом «ТАК» або «НІ». Бажано, щоб вони пояснили свою позицію.

Інтерактивні технології навчання конструюються педагогом із сукупності тих інтерактивних форм і методів, засобів навчання, які найкращим чином забезпечують ефективне функціонування змісту навчання, відповідають інтересам і запитам на знання й час навчання студента.

Таким чином, інтерактивні технології навчання мають великий освітній і розвивальний потенціал, забезпечують максимальну активність слухачів у навчальному процесі, оптимальний час навчання і його результативність.